

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : มาตรการทางกฎหมายในการตรวจสอบกระบวนการจัดหาพัสดุ
ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535

ชื่อผู้เขียน : นางสาวสุภาวรรณ แยมอุบล

ชื่อปริญญา : นิติศาสตรมหาบัณฑิต

ปีการศึกษา : 2547

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์:

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ขวัญชัย ลั่นตสว่าง ประธานกรรมการ
2. อาจารย์ ดร. สงขลา วิชัยทัศะ

กระบวนการจัดหาพัสดุในหน่วยงานของรัฐมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การจัดหาพัสดุเป็นไปโดยเปิดเผย โปร่งใส และเปิดโอกาสให้มีการแข่งขันกันอย่างเป็นธรรม ให้งานของรัฐบาลได้ใช้พัสดุที่ดีมีคุณภาพในราคาที่เหมาะสม แต่ในสภาพความเป็นจริงการดำเนินการกระบวนการจัดหาพัสดุของหน่วยงานของรัฐล้วนแต่มีปัญหาเกี่ยวกับการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เช่น ปัญหาการถือกสเปก โดยการกำหนดรายละเอียดหรือคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุ หรือการกำหนดคุณสมบัติเบื้องต้นของผู้เสนอราคา หรือผู้เสนองานเมื่อประโยชน์ต่อผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานบางราย หรือการคัดเลือกผู้ที่มีคุณสมบัติเบื้องต้น หรือการคัดเลือกผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานรายใดรายหนึ่งเข้าเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เป็นต้น จึงต้องมีการกำหนดมาตรการทางกฎหมายขึ้นมาตรวจสอบการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการจัดหาพัสดุดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นการตรวจสอบภายในหน่วยงานของรัฐด้วยตนเอง ได้แก่ การร้องทุกข์ การอุทธรณ์ หรือการตรวจสอบโดยคณะกรรมการต่าง ๆ ที่ตั้งขึ้นตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ หรือการตรวจสอบโดยองค์กรภายนอกต่าง ๆ ได้แก่ คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา และศาลปกครอง เป็นต้น แต่มาตรการทางกฎหมายที่กำหนดขึ้นมาตรวจสอบการใช้อำนาจดังกล่าวเหล่า

นั้น ก็ไม่สามารถทำให้กระบวนการจัดหาพัสดุดำเนินไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ได้

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงมุ่งประสงค์ที่จะเสนอปัญหาที่เกิดจากการใช้มาตรการทางกฎหมายในการตรวจสอบกระบวนการจัดหาพัสดุในขั้นตอนการคัดเลือกคู่สัญญา และหาแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าว เพื่อให้กระบวนการจัดหาพัสดุดำเนินไปตามวัตถุประสงค์ที่แท้จริง

จากการศึกษาพบว่า ควรแก้ไขปรับปรุงมาตรการทางกฎหมายในการตรวจสอบกระบวนการจัดหาพัสดุ โดยกำหนดให้มีการควบคุมตรวจสอบการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ในการดำเนินการจัดหาพัสดุดังแต่ก่อนที่จะมีการกระทำหรือการออกคำสั่งทางปกครอง โดยกำหนดให้มีคณะบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในพัสดุที่จะทำการจัดหาทำหน้าที่กำหนดรายละเอียดหรือคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุ หรือกำหนดคุณสมบัติเบื้องต้นของผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองาน เพื่อให้เกิดความเป็นกลาง และเกิดความโปร่งใสในกระบวนการจัดหาพัสดุ ในการจัดหาพัสดุที่มีราคาสูง หรือการก่อสร้างโครงการขนาดใหญ่ควรให้มีคณะบุคคลหรือกลุ่มบุคคลเข้ามาเป็นผู้รับผิดชอบโครงการทั้งหมดโดยได้รับคำตอบแทนจากรัฐ เพื่อลดภาระความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานนั้น และเมื่อมีการออกคำสั่งทางปกครองใด ๆ ในกระบวนการจัดหาพัสดุแล้ว ควรกำหนดให้การอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวมีผลเป็นการทุเลาการบังคับตามคำสั่งนั้น แต่หากเป็นกรณีเร่งด่วนหากล่าช้าจะเกิดความเสียหายต่อราชการแล้วหน่วยงานของรัฐสามารถยื่นคำร้องต่อองค์กรที่เป็นกลางขอให้ดำเนินกระบวนการจัดหาพัสดุดำเนินต่อไปได้ เป็นต้น และควรตรากฎหมายว่าด้วยการพัสดุให้เป็นพระราชบัญญัติหรือประมวลกฎหมาย เพื่อให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์ในการจัดหาพัสดุกระทำได้ง่าย และสิ่งสำคัญที่สุดคือควรสนับสนุนและส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดหาพัสดุให้มีความรู้ความชำนาญในกระบวนการจัดหาพัสดุในแต่ละขั้นตอนของแต่ละประเภทการจัดหาที่จะต้องเปิดให้มีการแข่งขันกันอย่างเป็นธรรม เพื่อทำการควบคุมและกำหนดคุณภาพของพัสดุที่จะใช้ในหน่วยงานของรัฐ ตลอดจนปลูกฝังค่านิยมให้มีการรักษงองค์กร เพื่อนำไปสู่การรักษาผลประโยชน์ขององค์กรต่อไป

ABSTRACT

TE 165599

Thesis Title : Legal Measures on Checking the Process of Public Procurement
Under the Rule of the Office of the Prime Minister on Public
Procurement, B.E. 2535 (1992)

Student's Name : Miss Supawan Yamubon

Degree Sought : Master of Laws

Academic Year : 2004

Advisory Committee :

1. Asst. Prof. Dr. Khuanchai Santaswang Chairperson
2. Dr. Songkhla Vijaykadga

The process of public procurement in the government agency is aimed at performing the procurement openly and transparently, providing an opportunity for fair competition as well as acquiring any supplies of good quality and reasonable price in use. However, in fact, some problems on the process of public procurement are involved with the exercise of power of related officials, for example, specifying particular features of supplies, regulating basic qualifications of the tenderers or bidders, giving a priority to some bidder, selecting illegally a bidder to be counter-party of government agency, etc. Accordingly, there must be measures prescribed for checking the power's exercise of the state official in relation to such process of public procurement, including the inspection within government agencies in form of filing a grievance, or an appeal or inspecting by the committee appointed in accordance with the Regulations the Office of the Prime Minister on Procurement. Moreover, the

inspection might be carried out by any agencies of the state, such as the Commission of Procurement, the Office of the Auditor General of Thailand, the office of the National Counter Corruption Commission, the Office of the Ombudsman, the Administrative Court. Nevertheless, the legal measures prescribed for checking the said exercise of power cannot make the process of public procurement achievable.

The main objective of the thesis is to present legal problems arising from the procedure of public procurement, of the step of the party selection and to find some solutions on this matter, which will lead the procurement processing to the right objective.

According to this study, there should be some modifications of measures on the procedure of public procurement, by prescribing the control of exercising power of a procurement official before issuing an administrative order. Also, a committee specialized in the procurement should have appointed to perform duties involving the specification of supplies and the basic qualifications of a tenderer or a bidder for work. Besides, in order to raise the neutrality and the transparency in the process of public procurement as well as providing high quality supplies and establishing high-valued projects, the committee should be hired by the government to be responsible for these matters. These qualified persons will be able to lessen the charges of officials within the agency.

In case where any administrative order on the process of public procurement is issued, it is deemed provided that appealing causes the suspension of the execution of such order, except the case of urgency. Also, the regulations on the procurement shall be enacted as act or code to amend some rules of procurement. More significantly, there should be the development of procurement personnel to improve their knowledge and skills of the process of public procurement of each step. In particular, the procurement must give an opportunity for fair competition to control and fix quality of supplies used within the government agency.